

TAITTIRIYA UPANISHAD - BHRUGU VALLI

(tai.ā.9.1.1)

ōm saha nāvavatu □ saha nau bhunaktu □ saha vīryā-ñkaravāvahai □ tējasvināvadhītamastū mā vīdviśāvahaī □ ōm sānti-sānti-sāntiḥ □

bhṛgurvai vārūṇih □ varūṇa-mpitāramupāsasāra □ adhīhi bhagavō brahmēti □ tasmā ētatprōvācha □ annā-mprāṇa-ñchakṣusrōtrā-mmanō vāchamitī □ tagm hōvācha □ yatō vā jmānī bhūtānī jāyāntē □ yēna jātānī jīvānti □ yatprayāntyābhisaṁvīśanti □ tadvijījñānasva □ tadbrahmēti □ sa tapō-'tapyata □ sa tapāstāptvā □ 1 □

iti prathamō-'nuvākah □

annā-mbrahmēti vyājānāt □ annāddhyēva khalvīmānī bhūtānī jāyāntē □ annēna jātānī jīvānti □ annā-mprayāntyābhisaṁvīśantītī □ tadvijījñāyā □ punārēva varūṇa-mpitāramupāsasāra □ adhīhi bhagavō brahmēti □ tagm hōvācha □ tapāsā brahma vījījñānasva □ tapō brahmēti □ sa tapō-'tapyata □ sa tapāstāptvā □ 1 □

iti dvitīyō-'nuvākah □

prāṇō brahmēti vyājānāt □ prāṇāddhyēva khalvīmānī bhūtānī jāyāntē □ prāṇēna jātānī jīvānti □ prāṇa-mprayāntyābhisaṁvīśantītī □ tadvijījñāyā □ punārēva varūṇa-mpitāramupāsasāra □ adhīhi bhagavō brahmēti □ tagm hōvācha □ tapāsā brahma vījījñānasva □ tapō brahmēti □ sa tapō-'tapyata □ sa tapāstāptvā □ 1 □

iti tṛtīyō-'nuvākah □

manō brahmēti vyājānāt □ manāsō hyēva khalvīmānī bhūtānī jāyāntē □ manāsā jātānī jīvānti □ manāḥ prayāntyābhisaṁvīśantītī □ tadvijījñāyā □ punārēva varūṇa-mpitāramupāsasāra □ adhīhi bhagavō brahmēti □ tagm hōvācha □ tapāsā brahma vījījñānasva □ tapō brahmēti □ sa tapō-'tapyata □ sa tapāstāptvā □ 1 □

iti chaturthō-'nuvākah □

vījīnānā-mbrahmēti vyājānāt □ vījīnānāddhyēva khalvīmānī bhūtānī jāyāntē □ vījīnānēna jātānī jīvānti □ vījīnānā-mprayāntyābhisaṁvīśantītī □ tadvijījñāyā □ punārēva varūṇa-mpitāramupāsasāra □ adhīhi bhagavō brahmēti □ tagm hōvācha □ tapāsā brahma vījījñānasva □ tapō brahmēti □ sa tapō-'tapyata □ sa tapāstāptvā □ 1 □

iti pañchamō-'nuvākah □

ānandō brahmēti vyājānāt ॥ ānandāddhyēva khalvīmānī bhūtānī jāyāntē ॥ ānandēna
jātānī jīvānti ॥ ānanda-mprayāntyābhisaṁviśantītī ॥ saīṣā bhārgavī vāruṇī vīdyā ॥
paṛamē vyōmaṇpratiṣṭhitā ॥ sa ya ēvam vēdā pratītiṣṭhati ॥ annāvānannādō bhāvati
॥ māhānbhāvati prajayā paśubhīrbrahmavarchasēnā ॥ māhānkīrtyā ॥ 1 ॥

iti ṣaṣṭhō-'nuvākah ॥

anna-nna nīndyāt ॥ tadvrātam ॥ prāṇō vā annam ॥ śarīramannādam ॥ prāṇē śarīra-
mpratiṣṭhitam ॥ śarīrē prāṇah pratiṣṭhitah ॥ tadētadannāmānnē pratiṣṭhitam ॥ sa ya
ētadannāmānnē pratiṣṭhitam vēdā pratītiṣṭhati ॥ annāvānannādō bhāvati ॥
māhānbhāvati prajayā paśubhīrbrahmavarchasēnā ॥ māhānkīrtyā ॥ 1 ॥

iti saptamō-'nuvākah ॥

anna-nna parīchaksīta ॥ tadvrātam ॥ āpō vā annam ॥ jyōtīrannādam ॥ apsu jyōtīḥ
pratiṣṭhitam ॥ jyōtīṣyāpah pratiṣṭhitāh ॥ tadētadannāmānnē pratiṣṭhitam ॥ sa ya
ētadannāmānnē pratiṣṭhitam vēdā pratītiṣṭhati ॥ annāvānannādō bhāvati ॥
māhānbhāvati prajayā paśubhīrbrahmavarchasēnā ॥ māhānkīrtyā ॥ 1 ॥

ityaṣṭamō-'nuvākah ॥

annā-mbaḥu kūrvīta ॥ tadvrātam ॥ pṛthīvī vā annam ॥ ākāśō-'nnādah ॥
pṛthīvyāmākāśah pratiṣṭhitah ॥ ākāśē pṛthīvī pratiṣṭhitā ॥ tadētadannāmānnē
pratiṣṭhitam ॥ sa ya ētadannāmānnē pratiṣṭhitam vēdā pratītiṣṭhati ॥
annāvānannādō bhāvati ॥ māhānbhāvati prajayā paśubhīrbrahmavarchasēnā ॥
māhānkīrtyā ॥ 1 ॥

iti navamō-'nuvākah ॥

na kañchana vasatau pratyāchaksīta ॥ tadvrātam ॥ tasmādyayā kayā cha vidhayā
bahvānna-mprāpnuyāt ॥ arādhyaśmā annamītyāchākṣatē ॥ ētadvai mukhatō-'nnagm
rāddham ॥ mukhatō-'smā ānnagm rādhyatē ॥ ētadvai madhyatō-'nnagm rāddham ॥
madhyatō-'smā ānnagm rādhyatē ॥ ētadvā antatō-'nnagm rāddham ॥ antatō-'smā
ānnagm rādhyatē ॥ 1 ॥

ya ēvam vēda ॥ kṣēma iti vāchi ॥ yōgakṣēma iti prāṇāpāṇayōḥ ॥ karmēti hāstayōḥ
॥ gatirīti pādayōḥ ॥ vimuktirīti pāyau ॥ iti mānuṣīssamājñāḥ ॥ atha dāivīḥ ॥ trptirīti
vṛṣṭau ॥ balamīti vīdyuti ॥ 2 ॥

yaśā iti paśusu ॥ jyōtirīti nākṣatrēṣu ॥ prajātīramṛtamānanda ityupasthē ॥
sarvamītyākāśē ॥ tatpratiṣṭhētyūpāṣīta ॥ pratiṣṭhāvānbhāvati ॥ tanmaha ityūpāṣīta
॥ māhānbhāvati ॥ tanmana ityūpāṣīta ॥ mānāvānbhāvati ॥ 3 ॥

tannama ityūpāṣīta ॥ namyantē-'smāi kāmāḥ ॥ tadbrahmētyūpāṣīta ॥
brahmāvānbhāvati ॥ tadbrahmaṇah parimara ityūpāṣīta ॥ paryēṇa-mmriyantē
dvīṣantāssapātñāḥ ॥ pari yē-'priyā bhrātrīvyāḥ ॥ sa yaśchāya-mpuruṣē ॥
yaśchāsāvādītyē ॥ sa ēkāḥ ॥ 4 ॥

sa yā ēvam vit ॥ asmāmīllokātprētya ॥ ētamannamaya-mātmānamupāsaṅkramya ॥

ēta-mprāṇamaya-mātmānamupāsaṅkrāmya ॥ ēta-mmanōmaya-
mātmānamupāsaṅkrāmya ॥ ētam vijñānamaya-mātmānamupāsaṅkrāmya ॥
ētamānandamaya-mātmānamupāsaṅkrāmya ॥ imāṁllōkāṅkāmānnī -kāmarūpyānu-
sañcharann ॥ ētathsāma gāyannāstē ॥ hā(3) vū hā(3) vū hā(3) vū ॥ 5 ॥
āhamanna-māhamanna-māhamannam ॥ āhamannādō(3)-'hamannādō(3)-
'hamannādaḥ ॥ āhagg ślōkakṛdāhagg ślōkakṛdāhagg ślōkakṛt ॥ āhamasmi
prathamajā ṛtā(3) sya ॥ pūrva-ndēvēbhyō amṛtasya nā(3) bhāyī ॥ yō mā dadāti sa
idēva mā(3) vāḥ ॥ āhamannā-mannā-mādantāmā(3) dmī ॥ ahām viśvā-mbhuvānā-
mabhyābhāvām ॥ suvārṇa jyotiḥ ॥ ya ēvam vēdā ॥ ityūpāniṣāt ॥ 6 ॥

iti daśamō-'nuvākah ॥

ōm saha nāvavatu ॥ saha nau bhunaktu ॥ saha vīryā-ṅkaravāvahai ॥
tējasvināvadhītamastu mā vīdviśāvahaī ॥ ōm śānti-śśānti-śśāntiḥ ॥

॥ hariḥ ōm ॥

॥ śrī kṛṣṇārpāṇamastu ॥